

REDACȚIA

Arad, Dealul Ferencz-nok nr. 1.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an . . . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . . . 10 „
pe 1/4 an . . . . . 5 „
pe o lună . . . . . 2 „

Nr. 1 de Duminică pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrisuri nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Dealul Ferencz-nok nr. 20

INȘURANȚILE:

do un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
înșurările sunt a se plăti
înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Serisori nofrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Programul lui Tisza.

Contele Tisza, noul prim-ministru, a ajuns să vorbească erii și în Dietă. În Casa Magnaților și-a putut rosti Miercuri discursul-program. Ne putem deci pronunța asupra ideilor sale politice.

Țeara a cunoscut și până acum păreriile lui Tisza, căci n'a fost afacere de stat mai importantă la ordinea zilei, în cei din urmă ani, în care el să nu să fi rostit. Totuși, el trebuie judecat de pe cele spuse acum, ca prim-ministru, care ceea-ce spune, se angajează să și realizeze.

Următoarele chestii importante a atins în vorbirea sa:

Concesiunile militare, — despre care vom trata într'un articol separat.

Pentru a aduce ordine în **finanțele statului**, cari din an în an au dat îndărăt, contele Tisza a declarat că va introduce **economii** și va mai reduce sumele enorme și proiectele de investire. A fost adică o pornire așa zicând îngrigitoare, că de câțiva ani încoace, cei mai mulți ministri au cerut într'una ear Dieta li-a și acordat, sume enorme pentru a se face când una când alta. Indesebii ministrul cultelor și instrucțiunii publice a făcut adevărat lucș, clădind câte toate. A risipit bani mai ales pe școli de stat.

În acord cu ministrul de finanțe, contele Tisza va pune capăt acestui curent.

A declarat d'asemeni, că **mărirea lefurilor funcționarilor statului** — o amând, căci vrea să-și dea bine seama dacă se poate face acest lucru, care reclamă 19 milioane anual, fără a produce vre-o perturbațiune în economia statului. Crede mai ales un lucru: e drept și echitabil să se mărească în același timp și lefurile celorlalți funcționari publici din țeară, ș'anume chiar și cei cari stau în slujba diferitelor confesii. Statul trebuie să ajute și pe aceștia.

Pentru noi declarațiile cele mai importante sunt însă cele făcute privitoare la **chestia naționalităților** și la **statificarea școlilor** ori mai exact: la **perho-rescarea statificării școlilor**.

Bine înțeles, nu suntem încântați de cuvintele zise la adresa **agitatorilor**, pe care ar dori să-i urmărească cu întreaga rigoare a legii. Asta dovedește că Tisza ori nu cunoaște îndestul de bine situația naționalităților, ori că prin fraze de astea amenințătoare caută favoarea șovinistilor. El, mai mult ca ceilalți bărbați de stat unguri, ar trebui să știe, că poporul, naționalitățile, e una cu **agitatorii**, că sub această numire Ungurii înțeleg cea-ce poporul numește **fruntași** ai săi, de cari nu s'ar despărți pentru nimic în lume, căci a se despărți de ei, ar însemna **abdicarea la toate drepturile și aspirațiunile sale**, pentru-că în primul rînd și mai ales acești fruntași se opune în luptă pentru drepturile și aspirațiunile naționale! Ori poate că înțelege pe **agitatorii maghiari**, cari în Dietă, la comitate și în presă agită și insultă în chip neiertat naționalitățile.

Recunoaștem însă bucuros: îi vine greu lui Tisza să declare că **agitatorii** sunt conducătorii iubiți ai naționalităților, că grație luptei lor, curentul șovinist **exagerat** i-se mai împotrivesc cine-va.

Ear că împotrivirea aceasta este la loc, pentru-că șovinismul într'adevăr a ajuns amenințător, se poate convinge chiar contele Tisza, cetînd cele ce scrie **„Budapesti Hirlap”** dela 6 c.

Într'un articol de fond, numitul ziar se ocupă cu cele ce Tisza a spus despre chestia naționalităților. Ei bine: organul imperialismului maghiar **nu aprobă de loc politica de naționalități a lui Tisza**, ci ar fi dorit ca noul guvern să decreteze îndată desființarea a ori-ce legi unde este înscris vre-un drept și pentru noi naționalitățile, și mai ales desființarea art. XLV dela 1868, căci așa zice: această lege ne garantează o dezvoltare în spirit național genuin, pe când interesul suprem ar fi ca în stat să nu fie cu puțință altă cultură decât **cea ungurească!**

Când scrie așa **„Budapesti Hirlap”**, ne putem închipui ce zic kossuthiștii de pildă, a căror căpetenie, Kossuth Ferencz, a prelinș întâia oară ca nici drept electoral să nu i-se acorde celui-ce nu știe bine ceti și scrie ungurește.

Ceea-ce a spus însă despre **misiunea școlilor confesionale**, cărora li-a pus în vedere întreaga sa sollicitudine, spunînd că este **contra statificării școlilor**, mărturisim că ni-a surprins plăcut. Este o notă nouă în cugetarea fruntașilor maghiari și într'adevăr, a declara aceasta a doua zi după ce cade dela putere Wlassics, care statifica în chip nu se poate mai întesit, înseamnă că avem a face cu o profundă și veche convingere.

Ni-s'ar pune astfel în perspectivă o epocă de **reculegere pe terenul școlar**. Forțele n'ar mai trebui să le mistuim în luptă cu inspectorii cari ne caută nod în papură pentru-ca pe ruinele școlilor noastre confesionale să ridice școli de stat, ci să **augmentăm și sporim școlile noastre confesionale**.

După atâtea guverne șoviniște cari s'au întrecut să introducă în practică ceea-ce intoleranta opoziție kossuthistă accentua ca teorie, bine înțeles, că un guvern Tisza, care să se mărginească simplu la **controlul**, fie cât de sever, școlilor confesionale, ear nu să aibă ca țintă statificarea, ar fi un câștig pentru noi.

Știm însă din experiență, că una se vorbește și alta se — face, mai ales în cercurile politice conducătoare. Facem deci cuvenitele rezerve și în privința acestei politici a noului guvern, și așteptăm să-l vedem la lucru...

Banca „Victoria” și-a asigurat, prin munca cinstită a atator ani, un așa renume, în cât chiar și înaintea Ungurilor se bucură de cea mai deplină încredere. Drept rezultat al acestei bune reputațiuni se poate considera și faptul, că în ședința de Joui congregația comitatului Aradului a hotărât **unanim** ca banii comitatului să fie depuși și la banca **„Victoria”**.

M. Sa și guvernul Héder-vary. În presa maghiară se comentează în chip foarte viu **autograful din cale afară călduros și elogios ce M. Sa a adresat contelui Khuen primindu-i demisia**. De asemenea se comentează **faptul, că pe membri fostului guvern l-a primit în audiență de concediu pe toți d'odată, și li-a adresat, ceea ce până acum nu s'a întâmplat, o alocuțiune măgulitoare, care s'a publicat și în presa oficială**.

Mai însemnăm, că **Darányi și Wlassics a fost decorat, cu acest pri-lej, cu ordinul Leopold în grad de cavaler**.

Câteva cuvinte despre starea fondurilor Năseudene.

II.
Cu toate că nici într'un loc nu se spune în statute că prisosul de venite a fundațiunilor să se capitalizeze, guvernul nu vrea să permită ca numărul adunat prisosit din venitele anilor premergători ori bani incurși pe altă cale. să se întrebunțeze pentru acoperirea necesităților bugetare cari se ivesc. În chipul acesta dacă spre ex. comitetul executiv voește să investească în anul ce urmează o sumă mai mare de bani, nu poate folosi spre scopul acesta venitul economisit în anul curent, ci urmînd dispoziției arbitrare a ministrului, e îndatorat a capitaliza respective a eloca în hîrtii de stat — cari de regulă nu aduc mai mult de 4% — venitul economisit ori pus la o parte.

Cu un cuvînt venitele se reduc intențional la minim și pentru-că cei din comitet nu prea sunt în curat cu **natura juridică a fondurilor** și pentru-că n'au puteri ca deprinderi administrative, nu sunt în stare a împedeca pe ministru ca să nu dispună acolo așa cum ar dispune cu fondurile statului.

Comitetul executiv poate aduce concluse în anumite direcții, însă dacă ministrului ori fișpanului nu-l plăce, nu permite executarea acestora. Din contra dacă ministrul poruncește, atunci stau gata să execute fără minte. Comitetul este o păpușă în mâinile autorităților politice, pe care o învîrtesc după plac. Fonduriile stau cu desăvîrșire sub tutela ministrului și a fișpanului. Ear aceștia ori-ce numai binele nu-l voesc fondurilor. Toate le judecă din punctul de vedere politic și nu e de mirat că școlile nu se pot desvolta. Este deci evident, că cele 44 foste comune grănițarești, ca comune posesoare și fundatoare, nici azi nu pot dispune autonom asupra venitelor fondurilor. Și e vorba de **milioane**, cât face averea fondurilor.

Impregiurările acestea au pricinuit starea de plîns de azi a fondurilor. Foștile comune grănițarești a părților năseudene dispun de frumoasă avere. Posesia lor o formează întinsele păduri, cari dela 1890 încoace se administrează sub auspiciile ministerului de agricultură. Pădurile acestea constituiesc o avere inalienabilă a comunelor și numai interesele lor se pot folosi spre scopurile comunelor. Comunitatea aceasta de avere aduce considerabile venite. De când pădurile acestea sunt luate sistematic în administrația statului, o parte însemnată a acestor venite a fost împărțită comunelor posesoare ca rentă anuală, ear restul s'a întrebunțat pentru investiri.

Comitetul executiv vîzînd pericolul ce amenință fondurile, au cerut să se ajute așa, că a recurs la ministrul de agricultură, ca să obție un ajutor anual din venitul pădurilor administrate unitar, pentru acoperirea lipselor fondurilor.

Ministrul de agricultură în anii precedenți a și acordat, într'un cas 24,000 cor. pe an, în altul 6000 cor. Vîzînd însă fișpanul contele Bethlen, că în chipul acesta

fondurile ajung la un frumos isvor de venit și că astfel scopurile lui politice se nimicesc, s'a orientat iute și în noua situație și a exoperat de la guvern hotărîrea (pe baza dreptului de supremă inspecție) că ajutorul anual de 24000 cor. să se considere de avere inalienabilă(?) și numai interesele ei să se folosească spre acoperirea lipsurilor. În chipul acesta fondurile au rămas din nou fără acoperire. Așa se pot nimici fondurile acestea. Trebuie ordonat că asta și asta este de lipsă, ș'apoi fondurile facă ce știu. Eată deci cel mai sigur mijloc, cu ajutorul căruia venitele fondurilor se reduc la minim și fondurile se stîngenesc cu desăvîrșire.

În jurul acestora li se învîrte toată politica.

DOUË ZILE DE LUPTĂ.

Douë zile a ținut lupta fruntașilor români în congregația comitatului Arad. Ș'au stat fruntașii la postul lor până în capăt, nelăsînd un singur lucru nediscutat și nici un prilej n'au întrelă-lăsat fără să manifeste păreriile și simțirile de care e pătruns poporul român.

Ca și altă-dată, așa și acum, solidaritatea cea mai desăvîrșită s'a manifestat în șirurile române. Toți la fel simțesc și vorbesc și la fel votează.

Cerem însă, pe viitor, mai multă jertfă membrilor de prin provincie. Să vină adică toți și să stea până în capăt la ședință. Mai ales cele petrecute în ședința a doua a congregației, Joui, arată că nu putem nici-odată prevedea ce incident se poate naște, incident care să ne găsească pe toți la un loc, ca dreptății ce susținem să dăm greutate cu glasul și cu voturile noastre toate.

Vîzurăm, de pildă, că Joui cea mai detestabilă goană s'a pus la cale în contra lui Dr. St. C. Pop, care în aceste douë zile de luptă i-a frămîntat mai ales pe șovinistii dela comitat și spusu-li-a în față, bărbătește, în limba lor, ca să înțeleagă toți, adevărurile cele mai crude.

Nu ar fi fost oare datorie supremă, că atunci când vedem din partea fișpanului cea mai crasă parțialitate în defavorul lui Dr. Pop, nu 15, ci o sută să sărim și cu nici un chip să nu lăsăm a se consuma o infamie împotriva fruntașului român luat la țintă mai tare pentru-că a fost mai neîndurător față de satrapii!

Ba da.

Intrebăm însă: câți dintre membrii români ai congregației au stat și la a doua ședință? Abia câți-va, măcar că era necesar să fim cel puțin 50—60, și toți să sărim intru apărarea tovarășului nostru de luptă, care și în sala congregației și în presă a fost ținta unui atac încualificabil. Să vadă Ungurii că nu cedăm, că de șirele noastre ca de un zid tare au să se lovească ori-ce tendențe dușmănoase, că atacînd ei pe unul dintre noi, toți voinicește suntem decisi a-l apăra.

Ne place a crede însă, că tocmai cazul cu Dr. Pop: când prin aplicarea turcească a regulamentului vor să ne terorizeze, — va fi pe viitor un îndemn ca dela ședința congregației să nu lipsească nici un Român și până în capăt să stea toți, ca stăpînitorii fără rușine să nu mai poată lovi în unul dintre

frunțași fără a se găsi în față cu toți ceilalți frați.

Căci n'ar fi o luptă națională nici dreaptă, nici impunătoare: să stea în foc numai câți-va, în unul să se descarce săgețile dușmane, ear cei mai mulți să privească dela distanță.

Avem toți **aceleași datorii** către neam și cine nu împlinește datoriile acestea supreme în chip demn, om slab este și demn de dispreț.

† Zaharie Boiu.

Din falnica generație care a colaborat cu Șaguna la restaurarea metropoliei ortodoxe române, s'a mai stins un luptător vrednic. Zaharia Boiu, protoieru și asesor consistorial în pensie, după-cum ni-a vestit încă ieri o telegramă, a trecut la cele vecinice. Era suferind mai de multă vreme, și de vre-o două ani a trăit retras cu desăvârșire.

Lasă în urma sa o brazdă trasă adânc în ogorul vieții noastre publice. Luase parte la toate luptele culturale românești, date în cești din urmă treizeci de ani. Pe teren bisericesc s'a distins nu numai în administrație, ca referent, ci îndeosebi ca predicator. Nu s'acântă decât trei ani, decând Academia Română i-a decernat premiul pentru volumul său de predicte, ear cât despre talentul său oratoric, i-a mers faima în Ardealul întreg. În politică a figurat ultima oară acum zece ani, când cu protestul în contra proiectelor de legi politico-bisericești: în adunarea ținută de Români din comitatul Sibiuului în Casa Societății din Sibiu el a fost oratorul festiv așa zicând... Combătuse cu argument laute din domeniul bisericesc acele proiecte și produsese un efect mare...

Familiei sale întristate trimitem sincere condolențe.

Din Cluj.

Ședința festivă

În 1 Noemvrie, ziua morților, tinerimea a ținut o ședință festivă în memoria d-nei Ioana Bădilă și a celorlalți binefăcători ai tinerimii. A avut începutul seara la 5 ore și a durat o oră întreagă. Durată ședinței a lăsat în inimile noastre, a celor prezenți impresii bune dovedind așa de strălucit înălțimea morală la care a ajuns tinerimea noastră, înălțimea morală manifestată așa de sincer în acest act de recunoștință. D-nul Silviu Brânzeu a deschis-o prin o duioasă, scurtă și cuprinzătoare vorbire, arătând motivele psihologice care au determinat pe om să s'arbeze amintirea morților toamna. A spus că tinerii rom. un. din loc își au morții lor. A lor pomenire o s'arbează ei. A dat cetire apoi unei scrisori adresată lui din partea Ilustrelor d-nei Ioana Moldovan, mama decedatei Ioana Bădilă — în care dînsa mulțumește tinerilor pentru acest act de recunoștință față de fiica sa.

Cântecul lebedei.

De George Ohnet.

Marchizul însă cu atât mai mult ura pe Stenio; îl năcăjea că așa greșit a criticat pe artist. Pentru aceea că i-a luat fiica, i-ar fi plăcut să-l omoare, ear pentru aceea că s'a făcut demn lui i-ar fi plăcut să-l pună la tortură. Și acum de-odată i-se aduce știrea, că uite, e aici acel om; ar voi să vorbească cu d-ta; d-ta cu un cuvânt poți să-l faci cel mai nefericit om și cu un cuvânt al d-tale îi poți da mângâiere cerească, în d-ta își pune ultima speranță.

A sosit dar ziua, pe care nu mai spera să sosească, Stenio în curând va sta în fața lui.

Marchizul se opri înaintea ferestrei și cu față moroasă privi afară. La marginea portului, dincolo de catargurile vapoarelor, acolo să nălță peretele stâncos, în vârful căruia stă capela Bon-Secours. Soarele arunca lumina orbitoare pe coasta sterilă a dealului, și sub azurul albastru ca fulger argințiu sburau paserile de mare. În turnul bisericii începu a suna clopotul și sunetul din depărtare se auzia atât de trist încât bătrânul se cutremură.

Îi părea că clopotul chiamă credincioșii la misiune funebrelă și îi veni în minte că doar mâne fiica lui va fi deja moartă. Își înecă plânsul cu trânti fereastra sa n'auză nimic. Creerii îi ferbeau de ură,

A cetit apoi lucrarea sa „Pro memoria“. O lucrare scurtă, cuprinzătoare, pătrunsă în toate de simțeminte fine, nobile, sincere care a fost menită să contureze în trăsuri generale, vieța d-nei Bădilă — motivele ce au determinat-o la nobila sa faptă, mai apoi însemnătatea fundațiunii de 70 mii coroane pentru internatul tinerimii. A fost ascultată cu interes și atențiune — iar la sfârșit cetitorul a fost viu felicitat, și după merit din partea celor prezenți.

Laude meritate a secerat dl I. Ursu Soricu — un tânăr acum sosit la Cluj de care ne legăm speranțe mari. Oda sa ocazională intitulată „Mecenaților“ — ne-au transpus în sferele idealismului curat. Bogată în asemănări acomodată, în gândiri profunde și idei sublime — a avut fericirea de a ni-o prezenta în vestimentul limbajului românesc lin, curgător, neferat și adevărat. Acestor calități să adauge forma, modul de predare natural dl I. M. Soricu — cari toate ne-au încântat.

S'a cetit o disertație din partea dlui Victor Munteanu în care arată însemnătatea lor pentru noi — mai ales pentru noi Români, și după apologia meritată de binefăcătorii incheie cu cuvintele poetului latin: sădește cu siguranță afinii ca fructele lor să le culeagă nepoții. Tehnica, pot zice, perfectă, precum și fondul lucrării ca atare și forma în care ne-a fost prezentată abia a lăsat ceva de dorit.

Au fost și două puncte de cor. S'au cântat două piese ocazionale „Plâng și mă tânguesc“ — și „Cu sfinții odihnește... Zelul și abnegația cu care dl Iustin Cloșca Jugă — ca conducător al corului sa născut sa satisfacă, merită toată lauda.

După încheierea ședinței, din cel de față M. O. D. Dr. E. Dăianu mulțumește, în numele inteligenței din loc, pentru plăcutele momente ce tinerimea i-le-au prezentat; regretă că așa de puțin din cei mulți ai Clujului au putut fi de față.

Tinerii au fost prezenți în număr aproape complet, un semn bun ce ar merita mai multă atențiune în partea publicului român din Cluj. Să sperăm că o să fie.

În aceeași zi înainte de amiază la ambele biserici române a fost parastas pentru odihna sufletelor reposați ai tinerimii. Tinerimea s'a prezentat și acolo în număr considerabil. În ambele biserici a cântat corul zelosului diriginte Juga.

Am aflat de bine să scriu așa despre aceste momente din viața tinerimii — pentru-că sunt efluxul sănătos al activității tineretului nostru, ce dau dovezi asigurătoare pentru viitor.

Picnicul.

Credincioși datinei practisate până acum tinerii au decis să aranjeze în 26 Noemvrie st. n. o petrecere cu dans. Publicul român e deja datat la petrecerile aceste ale tinerimii — le-a sprijinit până acum parte onorându-i cu prezența — parte răscumpărându-și biletul de intrare. După — cum sum informat, tinerii noștri fac tot posibilul — au luat toate măsurile necesare — ca Picnicul lor să aibă succesul așteptat.

Am aflat de bine să amintesc lucrurile aceste în public — cu atât mai mult

că s'au născut nedumeriri din partea unora — lucru ce presupune neîncredere la adresa tinerilor de azi — pentru unele lucruri din trecut — cari la nici un cas nu au însemnătatea ce li-se atribuiește; căci să pot considera de lucruri — nu făcute cu intențiune — ci mai mult să pot datori, ca să mă exprim așa, ușurinței ce fără deosebire de individ, caracterizează tineretea. Noi, cei mai în etate o știm aceasta și o recunoaștem — trebuie deci să o trecem aceasta cu vederea — căci doară cei de azi vor ști trage concluziuni din păcăniile celor de ieri. Să referesc cele mai sus zise la faptul, că de o lungă serie de ani, rar de tot vedeam cultivarea pe cale ziaristică a intratelor — care de altcum era destul de accentuată în invitate. Aceasta împrejurare a dat naștere nedumeririi din publicul nostru românesc. Le spun aceste ca niște lucruri despre cari am cunoștință pozitivă — și nu ca să se simtă tinerii de azi atinși pentru aluziunea aceasta ci ca pe cei nedumeriți din marele public român să-i asigur că de fapt cei de azi tocmai pentru-că și cunosc poziția și au învățat din păcăniile altora vor ști să se poarte așa — ca să nu lase nimic de dorit.

Tinerii contează cu drept cuvânt la sprijinul cel mai cald atât din partea inteligenței din loc — cât și din partea celor din jur. Ar trebui ca toți să iee parte — ca să dea curaj și ajutor tinerimii în activitatea sa zelosă și morală. Scopul Picnicului e ajutorarea tinerilor lipsiți de mijloace; dar vrednici — de ajutor. Dacă cei departe de noi iar cunoaște cât de mult o merită aceasta — sigur am avea ceva rezultat.

Dame, domnișoare — domni și tineri să ne vedem cât de mulți la joc — cu noroc și cu foc!

Prietenui.

DIN DIETĂ.

— Dela trimisul nostru special. —

În sfârșit ministrul-president Tisza și-a putut desfășura Vineri programul și în Dietă. Conturbat mereu de fracțiunea Szederkényi, de poporal și de un fragment al partidului kossuthist, între vociferări continue a spus aproape aceleași lucruri, ca și în Casa Magnaților.

Când a ajuns la partea discursului care tratează chestia naționalităților Tisza a zis între altele:

— Din situația aceasta a guvernului rezultă dragostea frățească și respectul dreptului față de naționalități. Dacă o facem asta, rămânem credincioși trăsăturilor caracteristice și de astă-dată și intereselor națiunii maghiare.

Baronul Kaas: Asta sună circurilor valahe! State în stat! (Când a fost candidat și sprigin în Lipova de valah, altfel vorbea caraghiosul asta, căruia i-s'a dat în sfârșit mandat din milă, pentru meritul că-și păpase averea cu candidările multe. N. Red.)

inima-i tremura, mâna însă îi rămase ne mișcată. În acest moment pe scările bordului se auziră pași grei și unul dintre mateloși deschise ușa salonului.

Marchizul, care în semi-întunec observă statura înaltă a lui Maracky, făcu semn matelotului care plecându-se se dase la o parte și intră bărbatul ficei sale Maud.

Cel doi bărbați stăteau față în față. Cumpeneau mărirea durerei, căutând cum s'a schimbat fața sicăruia. Tatăl Maudel se făcu alb de tot și pe buzele-i palide juca un zimbet amar. Maracky era slab și pe ochii adânciți în orbite se vedea lacrimile vărsate în taină.

Lord Mellivan, mut, făcu semn lui Stenio să se apropie; rămase apoi în picioare ca ne cumva să fie silit a oferi artistului scaun. Acesta își plecă capul și parcă cuvintele numai cu greu puteau eși pe gât așa de încet vorbea.

— Îți mulțumesc, mylord, că a fost așa de bun să mă primești. Știi ce afacere dureroasă m'a adus aici... Vin să mă rog cu mâinile împreunate să cer ertare pentru fiica d-tale.

— Pentru nevasta d-tale, îl întrerupse brusc bătrânul.

— Pentru aceea, continua Stenio tremurând de emoție, pe care d-ta ai numit-o în copilărie Maud și ai iubit-o! Uită că poartă numele meu și cugetă la aceea că Maud a purtat numele d-tale... Nu te ocupa de mine... Nu te lăsa condus numai de judecată, ascultă numai de inima d-tale. Dacă femeia aceasta ar fi

tare și curajoasă ai putea să-i faci reproșuri, dar ea e slabă și bolnavă și un cuvânt aspru o poate omori... Fii marinos; nu te gânde la propriile-ți necazuri! Durere, nu ora pedepsirei ci a ispășirei! Stă înaintea noastră... Celor cari sunt în agonie, nu-i ertat a le face reproșuri.

— Așa dar într'adevăr e în pericol? întrebă bătrânul, voia însă să-și ascundă spaima.

— Dacă n'ar fi în pericol, răspunse Stenio, atunci n'ași fi aici.

— Eată, acesta este dar opul d-tale! strigă lordul Mellivan, după o scurtă pauză. D-ta ai răpit dela mine acest copil, să-l aduci la așa o stare miseră. Era frumoasă, tare, veselă când ai dus-o prin lumea mare. Și azi îți spu că e în agonie... Am suferit mult că n'a fost la mine. Destul chin mi-a causat că a trebuit să mi-o smulg din inimă! La ce-mi vorbești de dînsa?... Lasă-mă... Eu n'o cunosc. Eu nu am numă o fiică. Cealaltă, pe care am adorat-o, aceea nu e în agonie... aceea a murit. Nu sunt oare trei ani de când o jelesc!

Marchizul își acoperi fața cu mâinile și-și înecă un suspin.

— D-ta ești dar neînduplecat! zise Stenio. Ce să-ți spun dar, să-ți mișc inima? Ce să fac? Vezi doar că la toate sunt gata!

— La toate! strigă lordul Mellivan cu o față întunecată. Și la aceea să-mi redai copilul!

Stenio se îndreptă.

Contele Tisza continuând zice că față de agitatori trebuie procedat cu rigoare.

După pauză Rakovszky a revocat cazul de imunitate dat în contra vice-presidentului Dániel și a notarului Szöts.

S'a mai născut puțin sgomot în giurul fixării ordinii de zi de mâne, care însă în urma intervenirii contelui Apponyi s'a terminat neted.

Din străinătate.

Conflictul ruso-Japonez nu pare a se aplană așa de ușor. Plecarea guvernatorului Rusiei asiatice, amiralul Alexejeff, din Port-Arthur, de unde avea să se ducă la Petersburg, ar fi fost amănată. E temere că trupele rusești vor ocupa Antungul și alte puncte de la granița coreană înainte de încheierea tratatului comercial între Japonia și China. În cazul acesta s'ar pune mari piedici silințelor Japoniei și Statelor-Unite în ce privește deschiderea Mandciuriei pentru comerțul lor.

Tratate comerciale. În chestia denunțării tratatelor comerciale, Berliner Tageblatt află că dorința guvernului imperiului german este ca fără nici o denunțare să transforme tratatele de până acum în noi tratate, și el crede că fără îndoială și celelalte state străine au aceeași dorință. De aceea guvernul imperial german va evita pe cât se poate denunțarea actualilor tratate și nu va recurge la acest mijloc de cât atunci când va ajunge la convingerea că statele străine cu cari există tratate comerciale ar intenționa să trăgănească începerea de noi tratative. Dacă o atare denunțare se va dovedi necesară din acest motiv, în ori-ce împrejurare restimpul de un an până la exprimarea relațiilor comerciale va fi de la ziua denunțării. Cu totul alt-ceva este când fără denunțare amândouă părțile vor consimți și un tratat se va schimba prin altul. În cazul acesta cercurile guvernamentale germane cred că termenul pentru intrarea în vigoare a noului tratat poate fi redus numai la trei luni.

Peste câto-va zile se vor reînnoiește tratativele pentru încheierea convențiilor comerciale ruso-germane.

Un nou complot militar în Serbia. — „Neue Freie Presse“ află din Belgrad că în Zaicuar, Knjazevaci și Pirod domnește o mare nemulțumire în cercurile ofițerești și că autoritățile ar fi pe urmele unui nou complot.

Principele Galitin. — Guvernatorul general al Caucasului, care a scăpat zilele trecute de atentatul din Tifis, e în vîrstă de 70 de ani.

A făcut o frumoasă carieră militară și s'a distins de mai multe ori în diferitele expedițiuni militare pe care Rusia le-a întreprins în Caucazia și în Georgia.

— Nu vrei poate să mă depărtezi de dînsa?

— D-ta iar, doar nu crezi, că în prezența d-tale o să-i vorbesc? La patul ei nu este loc pentru noi amândoi. Cel ofensat și cel care a ofensat nu n'cap acolo împreună. Trebuie să aleagă între tată și bărbat... Adecă la ce mai e și de lipsă aceasta dispută? Căci dînsa a ales odată între noi doi.

Ochii lui Maracky aruncau flăcări — Mylord! D-ta ești teribil de crud! — Ce te îndreptățește la aceea să mă judeci?

— Abnegarea mea. Eu într'atâta iubesc pe fiica d-tale, că jertfesc totul pentru dînsa. D-ta ești neîmpăcat; spune-mi dar condițiunile d-tale. Să fie ori și ce, acele nu-mi vor fi multe dacă în ora din urmă va avea liniște aceasta femeie, care duce cu sine vieța mea.

Cu espresia unei ure neîmpăcate se întoarse Marchizul spre Stenio.

— D-ta ai luat-o dela mine, când a trăit; pretind să mi-o dai înapoi când va fi moartă. D-ta n'ai lăsat să mă bucur cu dînsa, eu nu las să te năcăjești lângă dînsa. D-ta ai luat-o dela sărutările mele, eu o iau dela lacrimile d-tale. Ea iarăși va fi cu totul a mea. Va dormi în mormântul familiar lângă mamă-sa, ear d-ta promiși că nici când nu mai pășești pe pământ englez și nu te apropii de mormântul ei.

Maracky privi încremenit la lord.

— Și sub această condiție o ierți?

In 1892, in timpul marelui foamete care a făcut atâtea victime in guvernămintele Tobolsk, Perm și Orenburg, prințul Galițian a fost însărcinat de împăratul Alexandru III. de a combate flagelul și de a lua măsuri energice pentru a pune capăt abuzurilor administrative.

Prințul Galițian e guvernator al Caucașului dela 1898.

Briganzi și brigande. — Ziarul „Ecoul Chinei“ zice că din China vin știri rele asupra unei rebeliuni izbucnită la Cechiang, unde briganzii afiliați la societatea „Dragonului“ imitează pe boxerii și au format planul să atace misiunile.

Iar ziarul „Honboog-Pao“ are următorul entrefilet:

„La Cuangsi sunt mai bine de o sută de femei foarte curajoase care luptă în știrurile răsculaților. Drept ori-ce costum sunt îmbrăcate numai ca niște pantaloni verzi. Nu se tem de nimic în învălmășeala luptei iar soldații din armata regulată se tem de ele și fug dinaintea lor“.

Rusia în Extremul Orient. — După o depeșă din Vladivostok, primită de un mare ziar rusesc, s'a hotărât de a se face din acel oraș capitala posesiunilor rusești în Extremul Orient.

Această deciziune a fost luată din cauza importanței strategice ce ar căpăta orașul în chestiune, în cazul când complicațiunile s'ar produce la primăvară între Rusia și Japonia. Reședința vice-regelui nu ar fi prin urmare transferată dela Port-Arthur la Vladivostok. Un fir telegrafic special va fi construit pentru serviciul exclusiv al guvernului, între Petersburg și Vladivostok.

In legătură cu situațiunea Rusiei în Extremul-Orient și a unor eventuale complicațiuni cu Japonia, este de relevat un articol apărut în ziarul Novi-Krai, organul vice-regelui amiral Alexei, prin care se fac comentarii favorabile asupra unei apropieri anglo-ruse și pentru a cărei realizare numitul ziar nu vede nici o piedică serioasă.

Reformele Macedoniei. — Se asigură răspunsul Porței la nota austro-rusă suvă diferite obiecțiuni și relevă greutățile, și au împiedecat până acum executarea reformelor, măsurile cari au fost deja puse aplicare și s'însușesc făcând felurite cona propunerii.

Știrile ziarelor după cari cercurile bulare dirigente ar fi nemulțumite de noul proiect austro-rus de reforme în Macedonia sunt inexacte, chiar majoritatea comitetelor macedonene este mulțumit de nouile reforme propuse și se pronunță pentru terminare. Numai elementele extreme împing la continuarea revoluțiunii.

Consimțământul tuturilor puterilor la noua notă austro-rusă a sosit deja.

Moșneagul nu zise nimic, ci dete numai înspăimântător din cap.

Stenio nici nu se cutremura; nici un mușchi al feței lui nu se mișca, o lacrimă nu se ivi în ochi.

— D-ta dar pentru vecie mă despart de acest înger adorat. Pietatea cu care ai fi încunajat momentul scumpet mele moarte îmi va fi interzisă. Nu voi avea dreptul, să mă rog la mormântul ei, să plâng, să-l presar cu flori. Acum voi perde-o și afară de aceasta voi fi pedepsit și cu acea să fiu pe vecie departe de dînsa. D-ta mă oprești dela aceea ce ar fi putut să-mi potolească durerea. Îmi ceri vicațat. Dar fie, o dau și aceea. Dar îmi dai măcar o bogată recompensă pentru jertfa. Fii față de fiica d-tale atât de gingaș cum ai fost de crud cu mine; tot chinul ce-l sufer eu să-i câștige ei ușurare, toată amărăciunea mea să-i cauzeze o bucurie și după-ce fiecare suris al ei trebuie să-l plătesc cu lacrimi, răsbună-te cu totul și fă-o foarte fericită.

Lordul Mellivan nici nu ascultă la cuvintele lui Stenio.

Neîndurat înaintă apre scopul, care plutea înaintea lui. Numai moartea Maudel îl dă posibilitatea să oboare pe Maracky. Cine știe ce răspundea de putea alege între fericirea fiicei sale și răsbunarea sa? La ce luptă groaznică l'ar fi decis iubirea de fată și dorul de răsbunare? Dar Maud era perdută și așa n'avea de cât să pedepsească. Dorul de răsbunare și iubirea de tată se puteau uni contra aceluia care

NOUȚĂMI.

ARAD, 7 Noemvrie n. 1903.

— **Fișpanii la ministrul președinte.** — H—k. este informată că fișpanii comitatelor sunt citați în trei grupe, în 14, 15 și 16 Noemvrie ca să se cunoască cu deșii și să-și câștige informații directe cu privire la stările administrative din țară.

— **Nou secretar de stat la departamentul comerțului.** — Eri seară se vorbea în clubul liberal ca de fapt împlinit, că în locul actualului secretar de comerț contele Wickaenburg va fi numit contele Serényi Béla. Se zice că Serényi este capacitate comercială.

— **Presa maghiară despre demisia dlui Al. Mocsonyi.** — Magyar Szó înregistrând demisia d-lui Dr. A. Mocsonyi din presidenția „Asociațiunii“, spune că asta a surprins pe nobilii pe Români, ear drept motiv al demisiei dă că dl Mocsonyi nu împărtășește vederile politice ale Românilor.

Sfruntat neadevăr. Dl Mocsonyi a spus motivul pentru care demisionează! Vederi politice n'au avut nici odată adăpost la „Asociație“, unde nu se face politică și au loc Români de ori-ce vederi politice, căci slavă Domnului: când vorba e de cultura neamului românesc, toți suntem una!

— **Luat la țintă.** — Aitudinea energică în Congregația Aradului a d-lui Dr. Pop i-a scos din țintă îndeosebi pe agrarii dela „Arad és Vidéke.“ L-au atacat alături și eri cu o violență mare. Dl Pop li-a răspuns scurt, iar cuprinzător, în „Függetlenség“ de eri. Asta l-a usturat și mai tare pe oamenii fișpanului și d'aceia, vezi Doamne, ca să-l terorizeze pe Dr. Pop, l-au provocat la duel.

Și au găsit însă omul. Dl Pop i-a tratat cum trebuie pe voinicșii cari neputând să ne răspundă în casa comitatului, unde cel mult vociferează și votează, vor să ducă chestia pe alt teren: i-a trimis adică la plimbare pe domnișorii cari poartă că au mănăcărime de piele, dar frunțașilor români li-e vremea mult mai prețioasă, de cât să scarmene asemenea — viețuitoare.

— **Khuen-Hédervary în Arad.** Un oaspe la tot casul interesant a avut eri gara din Arad. Un domn îmbrăcat în negru, foarte elegant, s'a urcat într'un cupeu de clasa I la o stațiune intermediară dintre Timișoara-Arad. La gara din Arad a descins, și-a dat geamantanul unui hamal pe care l-a ordonat la trenul accelerat, către Budapesta. S'a plimbat câte-va minute în jos și în sus pe peron, a cumpărat o gazetă dela vînzătorul de ziare ș'apoi a intrat în restaurant. Aci a consumat o cafea și și-a citit gazeta. Intr'astea bagseama a fost recunoscut de cineva, s'adu-

era cauza nenorocirei, și fără milă cu puterî unite îl puteau zdrobi.

Marchisul deodată se întoarce către Stenio și-l privi, voia parcă să-l întrebe dacă mai are ceva de spus. Bărbatul frânt stătea nemișcat înaintea lui. Bătrânul lord merse către ușă și o deschisă.

— Cred că acum te poți retrage zise. Peste un cîas voi fi la fiica mea. Dar fiind-că nu sunt dispus a locui cu d-ta într'un oraș, îți spun că încă de seară voi pleca în Anglia.

Maracky se închină fără un cuvînt și plecă.

Marchizul îi auzi pașii, întâiu pe scări ș'apoi pe bord. — Când sgomotul pașilor nu se mai auzi, suspină adînc. Atunci văzu pe Daisy, care îngrijată aștepta sfîrșitul conversației, își deschise brațele și-și îmbrățișă copila, începînd amar a plînge.

VI.

Maud părea că învie de nou când văzu pe tatăl său. Găsi destulă tărie să-și stăpânească adîncă durere și zimbi de nou. Ba chiar se putu scula și merge până la fereastră. Acolo a petrecut ore dulci, se scaldă în razele de soare și o distrăgea mulțimea colorată care se reflecta în unda mării. Alți oameni ar fi crezut poate că medicul s'au înșelat și Maud se va scula încă din boala-i grea. Dar marele artist cu privire la ageră înțelelese foarte clar starea nevetei sale. (Va urma).

nase o mulțime de curioși de cari n'au mai putut scăpa, până ce nu plecase trenul. Era fostul ministru președinte contele Khuen-Hédervary.

— **Executorii testamentului decedatului D. Negreanu** sunt: Dr. Gavriil Cosma și Constantin Popovici. Comitetul fundațiunii: 1. Vasile Mangra, ca president 2. Ioan Papp, 3. Dr. Nicolae Oncu, 4. Roman Giorogar, 5. Dr. Florian Duma, 6. George Lazar, 7. Petru Pantea, 8. Dr. Gavriil Cosma, 9. Dr. Constantin Popovici, 10. Ioan Fekete Negreanu.

— **Nou avocat român.** — Primim și înregistrăm cu plăcere următoarele: Am onoare a vă aduce la cunoștință, că am deschis cancelaria advocațională în Salonta-Mare (Nagy Váradi-ut 1493.) Cu deosebită stimă: Dr. Georgiu Roesin, avocat.

— **Nou doctor în drept.** — Domnul Sever Barbu din Pecica, candidat de avocat, a fost promovat la gradul de doctor în drepturi.

Felicităm sincer pe tinerul doctor!

— **Episcopie sârbească în Arad.** — Bineinformate ziare maghiare, între ele în primul rînd „M. Szó“ (dela 7 c) scriu că în urma propunerii dlui avocat Dr. Suci, Congresul național-bisericesc român a decis, în sesiunea din anul acesta, să se înființeze o episcopie românească în — Timișoara

Sârbi însă — scrie numitul ziar — geloși fiind și nevoind să lase credincioșii lor (din Timișoara) pradă propagandei — valahe, au decis să întemeieze și ei episcopie în Arad, avînd pentru acest scop fondul Tökölyi.

Va să zică pentru-ca să apere pe frații lor (pe care de altfel Români nu-i atacă) din Timișoara unde este episcopie sârbească, e vorba ca sârbi să facă episcopie în — Arad! Așa logică numai în teastă ungrească poate găsi culcuș.

De sigur că Sârbi nu se gîndesc la episcopie nouă ci informația asta a presei maghiare are tocmai așa basă ca afirmarea că măritul Congres național-bisericesc a decis în urma propunerii lui Dr. Suci, înființarea unei episcopii în — Timișoara.

— **Hymen.** Dl Terențiu Vidican, teolog abs. s'a logodit cu dragălașa d-soară Lucrășia Pelle, fiica vrednicului preot Alexandru Pelle din comuna Lazuri. (N.) Multe felicitări!

— **Sub ruine.** Se depeșează din Murcia: Ateneul d'acici s'a surpat și a îngropat șapte oameni sub ruine. Douzeci sunt grav răniți.

— **Immormintarea lui Mommsen.** Immormintarea lui Teodor Mommsen, marele istoric, jelit de lumea întreagă, a avut loc în 6 Noemvrie. Au luat parte la înmormintare ministrul cultelor și mai mulți membri ai academiei de științe. În săptămîna aceasta și-ar fi serbat Mommsen iubulele de Dr. de 60 de ani, universitatea din Berlin începuse deja pregătirile pentru această festivitate. — Împăratul Wilhelm a trimis veduvei repozatului condolență. — Din Paris se scrie: Cele mai multe foiscriu cu multă căldură despre Mommsen și accentuează mai mult însemnătatea lui științifică, dar nu uită a aminti punctu lui de vedere față de Franța.

— **Necrolog.** Veduva Irena Ignat n. Kafka de Tarzalvár ca soție, Viora Ignat măr. Dr. Ciordaș ca soră în numele lor și al multor consăngenii cu inima zdrobită de durere aduc la cunoștință trecerea la cele eterne a scumpului și neuitatului defunct Sabiu Aurel S. Ignat, care după un gav și îndelungat morb în etate de 25 ani după o scurtă dar prea fericită căsătorie și-a dat nobilul și bunul său suflet în mîinile Atot-puternicului Miercuri în 4 Noemvrie a. c. dem. la 5 ore. Osămintele pămîntesti ale scumpului și în veci neuitatului defunct s'au dat odihnei veci nice cimiterului gr. cath. din Beiuș la 5 Noemvrie a. c. la orele 3. p. m.

Celor întristați, sincere condolențe!

— **Extraordinar!** Cel mai iftin și mai bun isvor de a se provedea cu tot felul — exclusiv prima calitate de bijuterii, articole de brilliant, tacămurî de argint în casete, precum și argint festiv și obiecte de donuri — prețuri strict solide, executare pomptă, pe lângă garanță la juvalierul nostru

de bun renume Weinberger Ferencz, piața Andrássy, în edificiul Hotelului Central.

Atelier propriu de primul rang pentru reparaturî. Telefon pentru oraș și comitat Nr. 439.

Cea mai nesticăcioasă cremă pentru înfrumșetarea tenului e crema de flori de iliac. un borcan costă 1 cor.

Pudră de flori de liliac 1 cutie 1 cor.

Săpun de flori de liliac bucata 70 fil.

Pasta Iuno 2 cor.

Pudră Iuno 2 cor.

— **Mijloc sigur contra durerilor de stomac, a sgărciturilor și a catarurilor de stomac, contra boalelor învechite de stomac și contra lipsei poștei de mîncare, pe urmă un mijloc sigur purgativ fără dureri: e ceaiul întăritor de stomac al farmacistului Kossuth. O cutie de probă 1 cor. 20 fil., o cutie de probă 2 cor.**

— **Contra guturaiului, tusei, răgușelei, flegmei și a afecțiunilor laringilor** are un efect miraculos pastilele de pept Senega. Se pot găsi în farmacia „Verg-Maria“ alui Kossuth, în Arad, Piața Boross-Beni 150 (casa Dengl).

Felurimî.

Civilizația și slăbiciunea fizică. Un exemplu clasic al efectelor civilizației asupra constituției corpului omenesc, îl oferă acum japonezii.

Un important ziar militar referă că calitatea recruților în armata japoneză se înreiește pe fiecare an.

Greutatea medie a recruților s'e micșorat în ultimul deceniu cu aproape două kilograme, ceea-ce e mult fiind dată mica greutate și joasa statură o japonezilor.

Un medic japonez spune că nu ar trebui să primească în armată de cât 15 la sută din cei recrutați.

O față artificială. — Dr. Leun, din Chicago, descrie în „Medical Journal“ din New-York o îndrăzneată operațiune chirurgicală executată din-sul cu deplin succes.

E vorba de un om de 35 ani căruia un unguent prescris de un șarlatan pentru o mică unflătură îi roșese în mod oribil fața, nasul și busele; totul era redus la o rană oribilă la vedere.

Dr. Leun scoase de pe pulpele bolnavului bucăți de piele și aplică pe partea bolnavă.

Operația, făcută încetul cu încetul, a cerut timp de un an, după care omul n'a devenit frumos, dar figura lui ajunsese așa în cât el putea fi privit fără desgust.

Red. respons. Ioan Russu Șirlianu. Editor Aurel Popovici-Barclanu.

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

Cele mai moderne

paltoane de copii și dame, mai estin se pot procura la firma

SCHWARZBERGER MANO

(Vörösmarthy u. 3.)

cunoscută ca o firmă solidă. In magazinul acestei firme, care aproape exclusiv ține numai pachete de dame, au sosit deja, în mare asortiment,

noutăți în articoli —

de toamnă și iarnă

Merită spriginul tuturor noua firmă, care și-a pus de țintă a satisface tuturor pretențiilor marelui public.

Noroc escelent la TÖRÖK!!!

Mulți s'au fericit prin noi.

S'au câștigat dela noi mai mult de 12 milioane cor.

Numai în cele 5 luni din urmă am plătit cele mai mari 3 câștiguri și anume:

premiul cel mare de 605,000 coroane . . .	losul Nr. 57,080
câștigul mare de 100,000 " . . .	" " 74,366
" " 90,000 " . . .	" " 109,780

și alte multe câștiguri mai mărunte.

În toată lumea cele mai norocoase lose se trag dela loteria noastră care se va deschide nu peste mult.

110,000 lose cu 55,000 Lose cu câștig

se vor pune pe sorți, adică vor câștiga jumătate din toate losele ce se vor trage, după cum arată nota de mai la vale.

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben 1,000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresemény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb összesen 55.000 nyeresemény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Prețurile clasă I de lose sunt următoarele:

o optime (1/8) fl. — 75 sau 150 cor. | o jumătate (1/2) fl. 3 — san 6 — cor.
un pătrar (1/4) fl. 150 „ 3 — „ | un întreg (1/1) fl. 6 — „ 12 — „

Losele vor fi distribuite după-ce banii se vor trimite, sau poste restante.

Se poate comanda până la:

19 Noembrie st. n. a. c. 12 6—8
la casa de bancă a lui

Török A. și Soțul

BUDAPESTA.

■ CEA MAI MARE CASĂ DE LOSURI. ■

Loteriile cele mai mari ale noastre sunt:

PRINCIPALA: VI., Teréz-körut 46a. LATERALE: 1. Váci-körut 4,
2. Muzeum-körut 11, 3. Erzsébet-körut 54.

Scrisoarea pentru comandă să tae. Banca **Török și soțul**, Budapesta.

Vă rog a-mi trimite ..... losuri originale de 1-a clasă de-ale loteriei de clasă împreună cu planul oficios.

Suma de ..... Coroane { Vă rog a o rambursa
o trimit cu mandat postal } ce nu convine
o alătur în note de bancă (în timbre) } se șterge.

Adresa corect

IN ATENȚIA M. ON. DAME

În urma îngrădării corseturilor în magazinul nostru

Corsetele noastre moderne

LE VINDEM CU PREȚ DE JUMĂTATE

Rugăm atât cumpărătorii din provincă, cât și din loc să binevoiască a se convinge despre estinătatea mărfurilor noastre.

Comande după măsură grabnic. 35 5—7

Frații Brassay

ARAD, Strada Forray.

Institut de credit pe pământuri în Sibiu.

(NAGYSZEBENI FÖLDHITELINTÉZET).

Pe lângă condițiunile cele mai avantajoase dăm împrumuturi ipotecare

cu amortisare pe 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 1/2 și 50 ani în rate de jumătate de an, în cari se cuprinde plățrea atât a cametei, cât și a capitalului.

Împrumuturile se plătesc cu bani gata în valoarea nominală a scrisurilor ipotecare.

Arangearea împrumuturilor o efectuește încredințatul nostru

Szücs F. Vilmos în Arad

care poate da totodată toate deslușirile.

Institutul de credit pe pământuri în Sibiu.

(Nagyszabeni Földhitelintézet)

Provocându-mă precum la anunțul de sus, rog onor. public doritor de împrumuturi ipotecare, că și până-acum și de-acum să se adreseze cu încredere la mine cu afacerile sale; principiul meu a fost și rămâne același, ca să prestez publicului în totdeauna un serviciu solid.

Spesele de intabulare la dorință le anticipez; onorariul meu urmează ulterior.

1063 6—

Cu stimă:

Szücs F. Vilmos

institut de credit pe imobile și pământuri
în Arad, Piața Boros Béni nr. 22 (Piata de bucate)
(Casa Spielmann, Etagiul I.)

Premiat cu medalia cea mare milenară la expoziția din Budapesta în 1896.

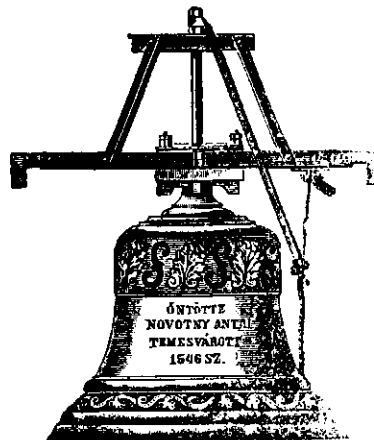

Turnătorie de clopote și de metal

a lui

Antoniou Novotny

în Timișoara-Fabric.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu adjuștări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori ce parte îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt măntuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu gbură dură figura

S și pentru aceea cu un ton mai intensiv, mai rădăc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, sau că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton unui clopot de 408 klg. patent după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adjuștare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toate de metal

Clopote în greutate de 300 klg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere grătit și franco

1035 15—52